

REFERAT Lokal Grøn Trepert for Isefjord og Roskilde Fjord d. 18-03-2025

Mødedato Tirsdag d. 18. marts 2025 kl. 15:30

Mødested Sonnerupgaard Gods, Tølløsevej 53, 4330 Hvalsø

Indholdsfortegnelse

Ankomst, kaffe og kage.....	3
Velkomst v/Grethe Saabye, forperson for den grønne trepart.....	4
Præsentation af deltagere v/KL-Komponent.....	5
Fagligt oplæg v/Fællessekretariatet.....	6
Gennemgang og drøftelse af udkast til kommissorium v/Peter Olsen, Lejre Kommune.....	7
Godkendelse af kommissorium på baggrund af kommentarer, jf. punkt 5.....	8
KLAR! PARAT! TREPART! v/KL-Komponent.....	9
Orientering om status for ansøgning til Kystvandråd.....	10
Kommende møder.....	11
Kommunikation.....	12
Opsamling og tak for i dag.....	13

Punkt 1: Ankomst, kaffe og kage

I ankommer til mødet og finder jeres pladser

Beslutning

Intet til referatet

Punkt 2: Velkomst v/Grethe Saabye, forperson for den grønne trepart

- Godkendelse af referat fra konstituerende møde
- Godkendelse af dagsorden
- Formål med arbejdet
- Status for arbejdet indtil nu

Bilag:

- Referat af konstituerende møde den 26. februar 2025 + deltagerliste

Indstilling: Referat fra konstituerende møde og dagsorden godkendes

Beslutning

Forperson Grethe Saabye bød velkommen og orienterede om møde med ministeren for Grøn Trepert og de øvrige forpersoner for treparter i hele landet.

Grethe præsenterede inviterede fra administrationen og orienterede om, at teknikergruppen, bestående af fagmedarbejdere fra alle kommuner, er blevet sat ind i opgaven og i arbejdet i MARS. Det første møde i teknikergruppen blev afholdt den 6. marts 2025 og er starten på et tæt samarbejde om at nå i mål med den fælles opgave. Nogle er allerede i gang med at lave skitseprojekter, og andre skal i gang nu. Projekter, der er ansøgt, ses også i MARS.

Indstilling:

Referat fra konstituerende møde godkendes og dagsorden godkendes.

Beslutning:

Referat af møde afholdt den 26. februar 2025 over teams blev godkendt.

Dagsorden blev godkendt med en tilføjelse under punkt 4, om adgang til MARS og DNS muligheder for at komme med projekter i systemet.

Bilag

Referat af møde i Grøn Trepert for Isefjord og Roskilde Fjord den 26. februar 2025.docx

Politisk udpegede medlemmer af Lokal Grøn Trepert vedlagt referat.docx

Punkt 3: Præsentation af deltagere v/KL-Komponent

KL-Komponent arrangerer aktivitet.

Indstilling: Tages til efterretning

Beslutning

Deltagerne hilser på hinanden og deler med hinanden, hvad de bidrager med til opgaven, og hvad der er vigtigt for at lykkes i trepartens fællesskab.

Punkt 4: Fagligt oplæg v/Fællessekretariatet

Berit Horskær fra Fællessekretariatet fortæller om indholdet af opgaven for den lokale grønne trepart for Isefjord og Roskilde Fjord. Endvidere gennemgås den overordnede og lokale organisering.

Bilag:

- Roller og opgaver for fællessekretariat og formandskommune
- Organisationsdiagram
- Procesplan

Indstilling: Tages til efterretning

Beslutning

Præsentationen er vedlagt referatet.

Den tekniske gruppe arbejder med lavbundspotentialer i hver enkelt kommune og på tværs. Omlægningsprojekter skal i videst muligt omfang opnå synergier, som sammenhængende natur, biodiversitet, drikkevand, rekreative muligheder, skov mv.

Systemet MARS er et data/tegne/beregnings/ansøgnings/indberetnings-system. Her kan arbejdes med skitseprojekter, som er projekter i en indledende fase forud for egentlige projekter. Skitseprojekter bliver først til rigtige projekter, når der er søgt om forundersøgelse. Skitseprojekter kan ikke ses i statusmodulet.

Omlægningsplanerne er ikke statiske, men vil være dynamisk foranderlige i takt med øget viden om projekterne. Det kan f.eks. være viden om de naturgivne forhold opnået ved forundersøgelser, eller det kan være viden om lodsejeres villighed til at indgå i projekter. Der kan også være tekniske årsager til, at et skitseprojekt udgår.

Hver kommunes omlægningsplaner skal besluttes i de respektive kommunalbestyrelser.

Det er muligt for de enkelte kommuner at udpege projektområder, der tilsammen overstiger indsatsbehovet. Målet er, at kommunerne i treparten med deres omlægningsplaner tilsammen opfylder indsatsbehovet for Isefjord og Roskilde Fjord.

Inden projekter bliver synlige for offentligheden, er det vigtigt, at lodsejere er informerede. Der vil være stadier i skitseprojekter, hvor lodsejere endnu ikke er informerede.

Der var spørgsmål om adgangen til MARS. På styrelsens hjemmeside er det muligt at se et webinar om MARS, der blev afholdt den 4. februar 2025. [Link](#)

Det vil blive muligt for alle deltagere i treparten at få kiggeadgang. Der er faglige medarbejdere i alle kommuner, der kan hjælpe med faglige spørgsmål om omlægningsplaner og MARS.

DN oplyste endvidere, at det var en udfordring for deres repræsentanter, at de ikke har adgang til MARS planlægningsmodul, og således ikke kan beregne eksempelvis kvælstofreduktioner af deres forslag. DN udtrykte endvidere ønske om at få indblik i teknikergruppens arbejde. Det blev aftalt, at Lejre Kommune vil kontakte DN mhp., hvordan udfordringen kan håndteres.

Der blev rejst spørgsmål til tallene for kvælstofmålet. Dette er efterfølgende blevet tjekket, og tallene er korrekte og stemmer med tallene i MARS.

Beslutning: Oplæg taget til efterretning med ovenstående bemærkninger.

Bilag

Opgaver og roller - fællessekretariatet og formandskommunen 18-03-2025.pptx

Organisering grøn trepart 18-03-2025.pptx

Procesplan for udarbejdelse af omlægningsplan 18032025.xlsx

LT 2.2 P Opstartsmøde (fagligt oplæg).pptx

Punkt 5: Gennemgang og drøftelse af udkast til kommissorium v/Peter Olsen, Lejre Kommune

Kommissoriet gennemgås, og kommentarer modtages.

Bilag:

- Udkast til kommissorium

Indstilling: Drøftes

Beslutning

Peter Olsen gennemgik en række forslag til justeringer, bl.a. indskrives, at First Agenda anvendes til dagsorden og referater. L&F samt DN vil fremsende en række forslag til justeringer i kommissoriet.

Forslag om, at formålet sammenhængende natur tilføjes.

Forslag om, at det præciseres, at fællessekretariatet koordinerer på tværs af de 4 treparter i området og ikke på tværs af kommuner.

Der er et ønske om mindst et møde mere, selvom der er en central udmelding om 3-4 møder i den lokale trepart.

Ønske fra bl.a. L&F samt DN om, at der ikke sker afstemning i treparten, og at dette tilføjes kommissoriet.

Beslutning: Kommissorium drøftet.

Bilag

Kommissorium for lokal grøn trepart Isefjord og Roskilde fjord.docx

Punkt 6: Godkendelse af kommissorium på baggrund af kommentarer, jf. punkt 5

Eventuelle justeringer på baggrund af punkt 5 gennemgås,

Bilag: Se punkt 5

Indstilling: Endeligt kommissorium godkendes

Beslutning

Grundet fremskreden tidsplan på mødet og en række tilsendte ændringsforslag, blev det besluttet, at kommissorium vil blive tilrettet efterfølgende og herefter sendt ud til deltagerne på mail for eventuelle kommentarer. Kommissorium godkendes endeligt på næste møde.

Beslutning: Besluttet, at der frem til næste treparts møde arbejdes videre med kommissoriet på baggrund af de på mødet givne bemærkninger og bemærkninger, som DN og LF eftersender til sekretariatet.

Punkt 7: KLAR! PARAT! TREPART! v/KL-Komponent

KL-Komponent faciliterer proces, der skaber gensidigt kendskab med henblik på det fremtidige samarbejde.

Beslutning

KL Komponent redegør for formålet med dialogøvelserne: Forskning viser, at ejerskab for det gode samarbejde er et nødvendigt fundament for at komme godt i mål. Et af redskaberne er at være nysgerrige på hinanden, lytte og være venlige. Samarbejdet handler om, hvordan vi møder hinanden og om oplevet retfærdighed. Det er vigtigt med tillid til hinanden og tryghed i processen.

Der er gruppesamtale om kompetencer, ressourcer, viden, bagland og brobyggere. Vi har forskelligt udgangspunkt, men brug for fælles forståelse for løsning af opgaven.

Der var plenumopsamling om samarbejdsform, samspil med formandskommunesekretariatet og fællessekretariatet, og hvad medlemmerne glæder sig til i trepartssamarbejdet.

Enkelte pointer:

- Treparten kan være et sted for erfaringsudveksling – kommunerne har forskellig tilgang og forskellige erfaringer med, hvad der lykkes.
- Fokus på, hvordan medlemmerne kan forberede sig hjemmefra.
- Hvordan kan trepartens medlemmer blive det bedst mulige bindeled til baglandet?
- Resultatet af trepartens arbejde skal stå i mange, mange år.
- Vi skal være åbne overfor hinanden.
- Ønske om at være ”klædt godt på”. Medlemmerne får mange spørgsmål. Fagmedarbejdere ude i kommunerne kan hjælpe.

Punkt 8: Orientering om status for ansøgning til Kystvandråd

Der gives mundtlig orientering om status for ansøgning til Kystvandrådet

Indstilling: Tages til efterretning

Beslutning

De 6 fjordkommuner besluttede politisk i slutningen af 2024, at man ville søge om et kystvandråd. Lejre Kommune er ansøgerkommune på vegne af de 6 kommuner.

Ansøgningen skal udarbejdes i et partnerskab mellem ansøgerkommune, Landbrug og Fødevarer og lokal DN-repræsentant. En gruppe bestående af repræsentanter fra Agrovi, VKST, lokal DN, Nationalpark Skjoldungernes Land og Lejre Kommune har udarbejdet et udkast til ansøgning med input fra universitetsverdenen.

Godtages ansøgningen, udløser det statslig finansiering af de i ansøgningen beskrevne arbejdsplaner.

Et kystvandråd skal understøtte arbejdet i treparten med viden, men først når resultaterne er klar. Arbejdet med omlægningsplanerne i 2025 kan ikke vente på input fra Kystvandrådet.

Resultaterne forventes at kunne bidrage til f.eks. den fremtidige prioritering af omlægningsarealer, anvendelsen af virkemidler og også til fremtidige vandplaner.

Ansøgningen skal sendes senest den 31. marts 2025.

Enighed om, at det videre arbejde med ansøgningen drøftes i et selvstændigt spor blandt de seks fjordkommuner, der har taget initiativ til ansøgningen.

Punkt 9: Kommende møder

Følgende møder foreslås:

- **Onsdag den 30. april 2025 kl. 8:00-10:00** - Teamsmøde med oplæg om og drøftelse af kriterier for arealomlægning
- **Tirsdag den 10. juni 2025** - Drøftelse af de første udkast fra kommunerne og fortsat drøftelse af kriterier
- **Torsdag den 2. oktober 2025** - Drøftelse af omlægningsplanerne, der skal vedtages i kommunalbestyrelserne/byrådene

Indstilling: Datoer drøftes og besluttet

Beslutning

Tre mødedatoer drøftes. Der er foreslået to møder før sommerferien og et i efteråret.

Det foreslåede møde den 2. oktober 2025 falder midt i flere kommuners budgetlægning. Ønske om, at det bliver tidligere på efteråret / sensommeren.

Ønske om, at møder lægges før kl. 13, så de ikke falder sammen med andre udvalgsmøder. Møder midt på dagen frabedes, det skal helst være enten tidligt eller sent.

Det foreslås, at der reserveres en ekstra mødedato, som kan aflyses, hvis der ikke er behov for reservationen.

Beslutning:

Det besluttet, at Lejre Kommune reserverer følgende i trepartens medlemmers kalendere:

Onsdag den 30. april 2025 kl. 8:00-10:00. Teamsmøde med oplæg om og drøftelse af kriterier for arealomlægning.

Tirsdag den 10. juni 2025 kl. 8:00-11:00. Drøftelse af de første udkast fra kommunerne og fortsat drøftelse af kriterier.

Lejre Kommune finder en **dato i september** dels med hensyntagen til udvalgsmøder i de 20 kommuner og dels i forventning om forståelse for, at det er svært at finde tidspunkter, hvor alle kan.

Derudover reserveres en **ekstra dato** i kalenderen, som kan aflyses, hvis det viser sig, at der ikke er behov for mødet.

Der vil også blive booket møder for de administrative niveauer (direktører og teknikere) til at støtte op om planlægningen af møderne i treparten.

Punkt 10: Kommunikation

Drøftelse af behov for ekstern kommunikation efter mødet

Beslutning

Der er et ønske om at dele den gode historie om, at treparten har mødtes i dag. Grethe Saabye vil sørge for, at der udarbejdes en pressemeddelelse, som medlemmerne kan dele ad forskellige kanaler.

Grethe er blevet kontaktet af en journalist fra Politiken, der vil følge arbejdet i treparten for Isefjord-Roskilde Fjord. Medlemmer er også blevet kontaktet af samme journalist.

Det gav anledning til en samtale om fortrolighed. Det er vigtigt, at der er fortrolighed om konkrete projekter, hvis der ikke har været en lodsejerproces. Det er god stil kun at udtale sig på egne vegne. Enighed om, at medlemmer ikke refererer, hvad andre har udtalt på møderne.

Næste gang treparten er samlet fysisk, skal der tages et fællesfoto.

Lejre Kommune har oprettet en hjemmeside, hvor der til at starte med bliver lagt mødemateriale ud. På sigt vil siden blive udbygget.

Ønske om at få en faglig præsentation om et omlægningsprojekt (gerne et, hvor det vil være muligt at udtale sig til pressen).

Ministeriet følger alle treparter tæt. Der er oprettet en task force, der skal håndtere barrierer for udarbejdelse af omlægningsplaner og gennemførelse af projekter. Charlotte og Berit fra Holbæk Kommune og Ruth fra Lejre Kommune deltager i task forcen og bærer gerne input videre fra trepartens medlemmer.

Punkt 11: Opsamling og tak for i dag

Forperson Grethe Saabye samler op og runder af

Beslutning

Naturstyrelsen køber jord op og får ordet for at fortælle om deres arbejde.

Naturstyrelsen skal også gennemføre projekter og har de seneste tre år arbejdet med klimalavbundsprojekter. Det arbejde fortsætter. Der skal også laves kvælstofprojekter, men det er ikke nærmere besluttet hvordan.